

**WSPARCIE THE GOOD LOBBY PROFS DLA BEZPRECEDENSOWEJ SKARGI
NA DECYZJĘ RADY ZATWIERDZAJĄCĄ POLSKI KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI**

28 sierpnia 2022 roku, cztery europejskie stowarzyszenia sędziowskie – [Stowarzyszenie Europejskich Sędziów Administracyjnych](#) (*Association of European Administrative Judges, AEAJ*), [Europejskie Stowarzyszenie Sędziów](#) (*European Association of Judges, EAJ*), [Sędziowie dla Sędziów](#) (*Rechtters voor Rechtters*) oraz [Europejscy Sędziowie dla Demokracji i Wolności](#) (*Magistrats Européens pour la Démocratie et les Libertés, MEDEL*) – podjęły bezprecedensowy krok, kierując skargę do Sądu Unii Europejskiej.

Skarga zmierza do stwierdzenia nieważności [decyzji Rady z 17 czerwca 2022 roku zatwierdzającej polski Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności](#) (KPO), ponieważ „kamienie milowe” dotyczące praworządności – [przyjęte przez Komisję](#) przed ich akceptacją przez Radę – nie spełniają w wystarczającym stopniu gwarancji skutecznej ochrony sądowej oraz pomijają orzeczenia TSUE dotyczące tej kwestii.

W szczególności „kamienie milowe” zakładające przywrócenie do orzekania polskich sędziów – bezprawnie zawieszonych przez nielegalny organ zwany „Izbą Dyscyplinarną” – aprobuja, a w rezultacie nagradzają finansowo, stan rzeczy niezgodny z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z 15 lipca 2021 roku [w sprawie C-791/19](#), pogarszając ponadto sytuację polskich sędziów poddanych nielegalnym sankcjom i dodatkowo osłabiając niezawisłość sędziów w Polsce i w innych państwach członkowskich UE.

W istocie, na takie skutki wskazywali już niektórzy członkowie Komisji Europejskiej w pismach do jej Przewodniczącej. Jednakże postanowiła ona nie dostrzec wyrażanych przez nich „istotnych wątpliwości”. Podobnie Rada zlekceważyła wielokrotne apele Parlamentu Europejskiego, aby powstrzymać się z zatwierdzeniem polskiego KPO do momentu, aż polskie władze „[w pełni i należyście wykonają wyroki TSUE i sądów międzynarodowych](#)”.

[The Good Lobby Profs](#) jest zaszczycone tym, że mogło współpracować przy tej bezprecedensowej skardze, oferując swoje wsparcie i dostęp do zespołu ekspertów prawnych, wśród których byli m.in. profesorowie Daniel Sarmiento, Kees Sterk, John Morijn, Laurent Pech i Alberto Alemanno, a także Trajan Shipley i Francesco Zatelli.

Jak przypominał Trybunał Sprawiedliwości [w swoich wyrokach z 16 lutego 2022 roku](#) dotyczących rozporządzenia ws. mechanizmu warunkowości, praworządność stanowi nie tylko jedną z wartości definiujących samą tożsamość UE i jej porządek prawny – UE i jej państwa członkowskie mają także obowiązek poszanowania, promowania i obrony rządów prawa. W szczególności od Komisji i Rady wymagać należy tego, aby nie traktowały one orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości jako karty przetargowej lub jednej ze zmiennych, kiedy jest to dla nich politycznie wygodne.

Naruszenie tego obowiązku, zarówno przez Komisję, jak i Radę, było powodem do podjęcia przez *The Good Lobby Profs* wysiłków, które doprowadziły dziś do skierowania bezprecedensowej skargi na nieważność przez cztery europejskie stowarzyszenia sędziowskie.

Osoba do kontaktów dla mediów: prof. Laurent Pech (laurent_pech@thegoodlobby.eu)

[The Good Lobby Profs](#) to inicjatywa prowadzona przez środowisko akademickie, stanowiąca mechanizm szybkiego reagowania na rzecz poszanowania praworządności w Europie. Opiera się na szerokim i zróżnicowanym zespole ponad 60 akademików z więcej niż 30 państw, wnoszących bogate doświadczenie w zakresie prawa i polityk publicznych z wielu systemów prawnych. Opiera się na misji [The Good Lobby](#), polegającej na zwiększaniu potencjału rzeczniczego i prawnego europejskiego społeczeństwa obywatelskiego.

Tło sprawy

17 czerwca 2022 roku, Rada zatwierdziła polski KPO, skutkiem czego polskie władze otrzymały, co zasady, dostęp do 35,4 mld euro z Instrumentu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Jedynie rząd Niderlandów wstrzymał się od poparcia tej decyzji, wskazując, że w kamieniach milowych [„brakuje niektórych kluczowych elementów”](#), takich jak „szybkie przywrócenie do orzekania sędziów, którzy zostali niesprawiedliwie usunięci z zawodu”. Następnie, Belgia, Dania, Szwecja i Niderlandy wezwały, w politycznej deklaracji, Komisję do [„ostrożnej oceny czy spełnione zostały, w sposób satysfakcjonujący, odpowiednie kamienie milowe zanim podjęta zostanie decyzja o zatwierdzeniu jakiegokolwiek płatności”](#).

Nastąpiło to po pozytywnej ocenie samego KPO przez Komisję Europejską 1 czerwca 2022 roku, pomimo wyraźnego i stałego pogorszenia się stanu praworządności w Polsce. Komisja Europejska uzasadniała swoje poparcie dla polskiego KPO włączeniem do niego kilku „kamieni milowych” związanych z niezawistością sędziów, które polskie władze muszą spełnić zanim środki pomocowe z UE będą mogły być wypłacone.

Treść tych „kamieni milowych” spowodowała [bezprecedensową różnicę zdań wewnątrz Komisji](#), w ramach której najbardziej poważne wątpliwości wyraziło kilkoro jej członków odpowiedzialnych, obecnie lub poprzednio, za poszanowanie rządów prawa. W ocenie Fransa Timmermansa (Wiceprzewodniczącego zajmującego się Europejskiej Zielonym Łądem, wcześniej odpowiedzialnego za praworządność) „kamienie milowe” są [„nie w pełni zgodne z wyrokami i postanowieniami TSUE”](#), co narusza „obowiązek [Komisji] do zapewnienia ochrony integralności TSUE, a w rezultacie tego, aby państwa członkowskie respektowały i w pełni

wykonywały jego orzeczenia”. Podobnie Didier Reynders (obecny Komisarz ds. Sprawiedliwości) wyraził swoje [“istotne wątpliwości co do niektórych kwestii zawartych w kamieniach milowych, w tym przede wszystkim tych związanych z przywróceniem zawieszonych sędziów”](#), tak jak i Margrethe Vestager (Komisarz ds. Konkurencyjności i Wiceprzewodnicząca Komisji), która uznała, że podejście Komisji stoi [„w sprzeczności z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości”](#) z 15 lipca 2021 roku w sprawie C-791/19 dotyczącej nowego systemu dyscyplinarnego dla sędziów w Polsce.

W swojej [rezolucji z 9 czerwca 2022 roku](#), Parlament Europejski wyraził „głębokie zaniepokojenie faktem, że 1 czerwca 2022 [roku] Komisja pozytywnie oceniła polski plan odbudowy i zwiększania odporności, przedstawiony przez Polskę 3 maja 2021 [roku], mając na uwadze istniejące i ciągle naruszenia przez Polskę wartości zapisanych w art. 2 TUE, w tym praworządności i niezależności sądownictwa”. Wyraził ponadto ubolewanie „że w warunkach określonych w [KPO] nie przewidziano natychmiastowego przywrócenia na stanowiska wszystkich bezprawnie zawieszonych sędziów”, a także wezwał Radę „aby zatwierdziła polski [KPO] dopiero wówczas, kiedy Polska całkowicie spełni wymogi rozporządzenia w sprawie [Instrumentu Odbudowy i Zwiększania Odporności], w szczególności jego art. 22 [...], a także kiedy zrealizuje wszystkie zalecenia europejskiego semestru w dziedzinie praworządności oraz wykona wszystkie odnośne wyroki TSUE i ETPC”.